

röviden

Friss déli erők

● Szombathely (MTI)
Friss erőkkel váltják fel a déli határszakasz őrzésének erősítésére rendelt határőr alakulatokat – közölte *Kriszán Attila*, a Határőrség szóvivője. – Nincs szó a határvédelem fokozásáról, a korábban megerősítésként a déli határszakaszhoz vezényelt egységeket váltják le. Elsősorban a nyugati országrészben szolgálatot teljesítő határőr erők irányítanak át – mondta. A szóvivő hozzáfűzte: az egységek mozgásban vannak, így létszámukról, szolgálati helyükről nem adhat bővebb felvilágosítást.

Víz tisztító

● Mezőcsát (MTI)
Kilencven millió forintos költséggel épült, napi 1800 köbméter teljesítményű víz-tisztító művet avatott szerdán Mezőcsát *Hajós Béla*, a Közlekedési Minisztérium helyettes államtitkára. A hét-ezer lelkes délborsodi városban 1970 óta van már vezetékes ivóvíz, csak hogy magas mangán- és vastartalma miatt ennek fogyasztása nem volt igazán egészséges. A tisztító beruházási költségeinek 80 százalékát az állam fedezte, a hiányzó összeget pedig a víz-művet üzemeltető Borsodvíz Rt. teremtette elő.

Májműtét

● Pécs (MTI)
Magyarországon először műtöttek más módon már operálhatatlan daganatos májat úgy, hogy az idős nőbeteg testéből kivett szövetet lehűtötték, s azután távolították el belőle a rákos szöveteket. A Pécsi Orvostudományi Egyetem transzplantációs központjában sikeresen végre-hajtott első különleges műtét-ről az operációt végző orvos-csoport vezetője, *Kalmár Nagy Károly* adjunktus számolt be azon a transzplantációs konferencián, amelyet a dél-dunántúli kórházak intenzív osztályain dolgozók számára tartottak Pécsen.

Huszonegyen összefogtak

● Szakony (MTI)
Közös személtérakat építet tizenhét Vas és hét Győr-Moson-Sopron megyei település Szakony és Csepreg határában. A beruházás kivitelezése a Phare-CBC 160 millió forintnak megfelelő támogatásával, 60 millió forint céltámogatás igénybevételével és 30 millió forint saját erő ráfordításával, 2000 júniusában fejeződik be. A 11 hektáros területet júliusban adják át a nyertes vállalkozónak, akinek valamivel kevesebb mint egy év áll rendelkezésére a munka elvégzésére.

Diákköri konferencia

● Veszprém (MTI)
Megkezdődött az országos tudományos diákköri konferencia kémiai és vegyipari szekciójának ülése szerdán a Veszprémi Egyetemen. A háromnapos rendezvényre tizenegy hazai egyetemről és főiskoláról, valamint három határainkon túli felsőoktatási intézményből – Kolozsvárról, Temesvárról és Újvidékről – érkeztek a hallgatók, hogy ismertessék és megvitassák pályamunkáikat.

● A honvédelmi bizottság elnöke szerint Nincs veszély a végeken

Lányi Zsolt búcsút int a nagyszéksői iskolában táborozó határőröknek. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Lányi Zsolt, a parlament honvédelmi bizottságának elnöke – a testület ülését követően – tegnap délután villámlátogatást tett Csongrád megyében. Mórhalmon a határőrség kirendeltségén tájékozódott, a nagyszéksői általános iskolában táborozó határőröket is meglátogatta, majd a röszkei határátelvonó találkozott a sajtó munkatársaival.

– Arra voltam kíváncsi, hogy a határ mentén milyen a lakosság hangulata, a határőrség, a honvédség, a rendőrség, a polgári szervezetek, az önkormányzatok miként tudnak együtt dolgozni – magyarázta *Lányi Zsolt*, az Országgyűlés honvédelmi bizottságának vezetője, amikor jövele céljából érdeklődünk. Sajtó szemével szeretett volna meggyó-

zódni, milyen a helyzet az ország azon déli településeiben, amelyek legközelebb helyezkednek el a jugoszláviai NATO-csapás célpontjaihoz. A felderítéssel foglalkozó katonáktól megtudta, hogy a másik oldalon ugyan tapasztalható csapatmozgások, de azok kimondottan védelmi jellegűek. A szakértők véleménye egybecseng: Magyarországnak semmilyen veszélytől, támadástól, provokációtól nem kell tartania.

Rákérdeztünk a honvédelmi bizottság tegnapi ülésének fő témáira. Az elnök elmondta, hogy a tanácskozáson zárt ajtók mögött tárgyalták a Honvédelmi Minisztérium és a vezérkar illetékesek is. Elégedetlen a sajtóval? – szegeztük a kérdést a bizottsági elnöknek. – Nem, ám a televíziók egyés műsoraival vannak gondok – válaszolta. Még a

szetesen kiemelten kezelték a koszovói eseményeket is. A honvédség felderítő parancsnoka értékelte a helyzetet. A felderítési adatokat elemezve megerősíthető: semmi olyat nem észleltek a szakemberek, ami országra bármilyen veszélyt jelenthetne – hangsúlyozta. Reményét fejezte ki, hogy a rend Koszovóban mielőbb helyre áll, és akkor építő munkával tudunk segíteni az ottaniaknak.

A Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság vezetőivel folytatott megbeszélés végén – amelyen már az újságírók is részt vehettek – *Lányi Zsolt* kifejtette, hogy a média felelőssége óriási ebben a helyzetben, és tapasztalható a felelőtlenség is. Elégedetlen a sajtóval? – szegeztük a kérdést a bizottsági elnöknek. – Nem, ám a televíziók egyés műsoraival vannak gondok – válaszolta. Még a

közszolgálatnál is előfordul, pláne a kereskedelmi-közvetítőnél, hogy embereket behívunk, akik vesznek maguknak a bátorságot és mindenfélét nyilatkoznak a jugoszláviai eseményekről. Ez életveszélyes. Csupán a szakembereket lenne szabad kérdezni, mert ők tudják, mennyit szabad mondani, mi tartozik a lakosságra. Teljesen elképesztő, hogy egymásnak ellentmondó, zavart idéző vélemények hangzanak el, amelyek bizonytalanságot keltenek az emberekben. Ez nem játék, itt életkérdés van szó. Emberek szenvednek, halnak meg. Ne akarjanak egyesek ebből *Monica Lewinsky*-ügyet, szenzációt gyártani. Ez nem vicc. A sajtónak most különösen mérték tartóknak és tisztességesnek kell lennie – vélekedett *Lányi Zsolt*.

V. Fekete Sándor

Jók a pannon mezőgazdaság esélyei

● Budapest (MTI)
A magyar mezőgazdaság reális célként tűzheti ki az uniós csatlakozás időpontjára a 4,5-5 milliárd dolláros exportteljesítményt – hangzott *Tamás Károly*, az FVM közigazgatási államtitkára.

Az É+L Kongresszus- és Kiállítás Szervező Kft. „Az agrárgazdaság lehetőségei és esélyei az átalakuló gazdasági környezetben” című konferenciáján felszólaló államtitkár úgy vélte: A magyar agrárium jelenlegi mintegy hárommilliárd dolláros exportja mintegy 50 százalékkal marad el a lehetőségektől. Ezen elsősorban a jobb marketing munkával lehet segíteni. Kifejtette, hogy az exportteljesítmény javításához elengedhetetlen a minőségi elvárások magasabb szintje, de a termelés mennyiségi növelése is.

Az államtitkár szerint nemcsak a külföldön kel-

lene több magyar árut értékesíteni, de belföldön is. Mint mondta: az agrárium termelésének mintegy 70 százalékát adja a belföldi fogyasztás. Ezért a mezőgazdaság és az élelmiszeripar számára rendkívül fontos a hazai értékesítés növelése is. Ez pedig nem lehetséges csak a vásárlóerő, és a fizetőképes kereslet növelésével. Ennek érdekében, hogy a termékek eladhatósága javuljon, a tárca megduplázta az Agrármarketing Centrum idei költségvetését. A közhasznú társaság így kétféle milliárd forinttal segítheti a magyar áruk bel- és külföldi értékesítését.

Tamás Károly bevezető előadásában utalt arra is, hogy az idén várhatóan mintegy 500 ezer tonna búza juthat majd exportra, ám a kukorica exportálható mennyisége is jelentős lesz. Jelezte, hogy több kereskedő középtávon szerződéseket kíván kötni a magyar termékek értékesítésére.

● A spanyol miniszterelnök Budapestén Könnyű átmenet?

● Budapest (MTI)
A NATO hivatalos álláspontja szerint az etnikai tisztogatásnak kell véget vetni Koszovóban, ezért nem elegendő az, hogy a jugoszláv és a szerb vezetők egyoldalúan tűzszünetet hirdetnek – hangsúlyozta *Orbán Viktor* miniszterelnök szerdán Budapestén, spanyol partnerrel, *José María Aznar*ral folytatott megbeszélését követően.

A sajtótájékoztatón a magyar miniszterelnök leszögezte, hogy Magyarország nem állíthat fel kvótát, hanem – mivel szomszédos ország – minden Jugoszláviából érkező menekültet be kell fogadnia.

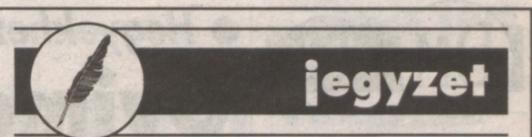
Hozzátette, hogy Magyarországnak a Jugoszlávia északi részéről meginduló menekültek befogadására kell felkészülnie.

Elmondta, hogy jelenleg néhány száz Jugoszláviából érkezett menekült van Ma-

gyarországon, de számuk fokozatosan emelkedik. *José María Aznar* úgy ítélte meg, hogy az albán nemzetiségű menekülteket a Koszovóhoz közeli térségekben lenne célszerű ellátni. Mint mondta: ez megkönnyítené majdani visszatérésüket.

Spanyolország támogatja, hogy Magyarország a legközelebbi időn belül csatlakozzon az Európai Unióhoz: az új tagországok felvétele az uniós számára nemcsak kihívás, de óriási lehetőség is – jelentette ki *José María Aznar* spanyol miniszterelnök szerdán spanyol és magyar üzletemberek előtt Budapesten.

Elmondta: biztos abban, hogy átmeneti időre lesz szükség a magyar gazdaság alkalmazkodásához. A miniszterelnök szólt arról is, hogy meggyőződése szerint Magyarország komoly lehetőségeket tartogat a spanyol vállalkozók számára, éppen ezért kormánya támogatja az itteni spanyol beruházások növelését.

jegyzet

Fried Herdere

Negyvenhét esztendő volt immár *Fried István*, amikor 1981-ben a JATE összehasonlító irodalomtörténeti tanszékének másodállású adjunktusa lett, miközben főállásban továbbra is Budapesten maradt, s az Országos Széchényi Könyvtárban dolgozott. A kései és strapás egyetemi kezdést viszonylag gyors előmenetel követte mind a bölcsészkarai származékánál, mind a tudományban: *Fried István* 1987-ben nagydoktor lett, egy év múlva pedig tanszékvezető egyetemi tanár.

Nehéz a dolga annak, aki összehasonlító irodalomtörténettel

foglalkozik, mert ami másnál hiba, hogy figyelmét szétszórja, és egyszerre húsz könyvet olvas, az az összehasonlító irodalomtörténésznél épp az összpontosítás jele, s nagy erénye, hogy egyszerre negyven szemmel tud olvasni és tíz kézzel lapozni, tisztelettel pedig jegyzetelni, hogy amikor *Ady Endre* a századfordulón *Baál* istenhez imádkozott, mit ért, mit tartott fontosnak akkor horvát, szlovák, román és osztrák kortársa...

Az eszmék útjának, a nemzeti és a nemzetek fölötti szándékok rendszerének és kavargásának nagy ismerője a komparatista; tudománya bölcsészeti, ez a bölcsesség látszik is *Fried* tanár úr savanyú és megbocsátó mosolyában, amelyet most a Herder-díj ítései is észrevettek végre. Nagy dolog, hogy a díjat, amely gyakran politikai teljesítményhez is kötődik, ezúttal békés tudós ember kapja meg – anyagi erővel súlyosítva a dicsőséget. Kell is, hiszen a komparatistának annyit kell olvasnia, mint négy-öt irodalomtörténésznek együttvéve. Ennek következtében egy-egy tanulmánnyal, könyvvel sokkal többet dolgozik, mint a kollégái, de a több munkával is csak annyit keres – legjobb esetben – mint ők.

Május 4-én a bécsi díjkiosztón *Fried István* jó társaságban lesz. A román *Mircea Dinescu* valóban korszakalkotó egyéniség, s a sarajevói *Dzevad Karahasan* ugyancsak jó író. Kár, hogy a nagyközönség nem, hanem kizárólag a komparatista ismeri őket.

Zalai László

● Kelet-európai kulturális kapcsolatok Szegedi professzor a díjazottak között

● Hamburg (MTI)
Fried István irodalomtörténész az egyik kitüntetettje a hamburgi Alfred Toepfer Alapítvány idén május 36. alkalommal kiadott Herder-díjának.

A 30 ezer márkával járó kitüntetést kelet-európai művészek és tudósok május 4-én a bécsi egyetemen veszik át.

A Budapestén élő *Fried István* a szegedi *József Attila Tudományegyetem* összehasonlító irodalomtudományi tanszékének professzora.

A többi díjazott: *Szvet-*

lana Alekszijejics publicista Minszkből, *Vera Bitrakova-Grozdanova* régész Szkopjéből, *Mircea Dinescu* román költő, *Ferdinand Milucky* pozsonyi építész, *Henryk Mikolaj Gorecki* zeneszerző Katowicéből, valamint *Dzevad Karahasan* sarajevói író.

Az 1964-ben alapított Herder-díjat évente ítéli oda a kelet-európai kulturális kapcsolatok ápolásáért és fejlesztéséért, valamint a kelet-európai országoknak az európai kultúrához való hozzájárulásának elismeréseként.

Magyar Ifjak Világfóruma

● Budapest (MTI)

A Magyar Ifjak Világforumának (MIV) az a legfontosabb feladata, hogy a Magyarok Világszövetségéhez (MVSZ) tartozó körülből 100 ifjúsági szervezetet összefogja és tájékoztassa az aktuális programokról – mondta el *Sógor Csaba*, a szervezet elnöke szerdán, a szövetség aznap kezdődött küldöttgyűlésének szünetében.

A világ minden tájáról mintegy 100 fiatal érkezett Budapestre, hogy részt vegyen a MIV kétnapos tanácskozásán.

Sógor Csaba szólt arról:

a jövőben javítani kell a szervezeten belüli csoportmunkán, továbbá cél az is, hogy az egyesülés nagyobb anyagi támogatást kapjon az anyaszervezettől, az MVSZ-től.

A MIV-et 1997 áprilisában azért hozták létre, hogy a Magyarok Világszövetségének munkájában a fiatalabb nemzedék is részt vegyen – mondta el köszöntőjében *Sógor Csaba* elnök.

A tanácskozás első napján az egyes régiók elnökei számolnak be kétéves munkájukról, másnap kulturális műsorok szerepelnek a programban.